

448.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 10 maja 1932 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu przepisów tymczasowych o kosztach sądowych obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zmianie przepisów tymczasowych o kosztach sądowych na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 250) ogłaszam jednolity tekst przepisów tymczasowych o kosztach sądowych obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. Urz. Dep. Spraw. 1917 r. Nr. 1, poz. 7 dz. 1) w brzmieniu obecnie obowiązującym z uwzględnieniem wszystkich zmian dotychczasowych tudzież wynikających z powyższej ustawy z dnia 17 marca 1932 roku.

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Załącznik do rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 maja 1932 r. (poz. 448).

**PRZEPISY TYMCZASOWE O KOSZTACH
SĄDOWYCH.**

Dział I.

O kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Oddział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

W miejsce odpowiednich artykułów rosyjskiej ustawy postępowania cywilnego (wyd. r. 1914), a w szczególności w miejsce rozdziału XV księgi I (art. 200 — 201), działu IV księgi II (art. 839 — 890), art. 161^a w części dotyczącej wpisu sądowego i opłaty arkuszowej, art. 161^b, 1510 oraz art. 190 i 800 z wyjątkiem pierwszego ich ustępu — obowiązują przepisy następujące.

Art. 2.

Koszty sądowe w sprawach cywilnych są:

- 1) wpis,
- 2) opłata od podań i załączników,
- 3) opłata od wezwań,
- 4) opłata kancelaryjna i
- 5) koszty postępowania w sprawie.

Art. 3.

Opłaty stemplowe przy postępowaniu sądowym pobierane nie będą. Dokumenty składane przez strony w postępowaniu sądowym podlegać będą opłacie

stemplowej tylko wówczas, gdy teże opłacie podlegały i bez korzystania z nich w tem postępowaniu.

Art. 4.

Nieuiszczenie kosztów sądowych pociągnie za sobą skutki przewidziane w ustawie postępowania cywilnego.

Oddział II.

O wpisie.

Art. 5.

Wpis jest dwojaki:

- 1) stosunkowy i
- 2) stały.

Art. 6.

Wpis stosunkowy dzieli się na:

- 1) główny i
- 2) dodatkowy.

Art. 7.

Wpis stosunkowy główny wynosi 3% od wartości przedmiotu sporu, przyczem każde rozpoczęte 100 złotych liczy się za pełne.

Wpis powyższy będzie pobierany:

- a) od wartości każdego powództwa głównego, powództwa wzajemnego, zawierającej samodzielne żądanie interwencji osób trzecich, opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu, podań o wykonanie wyroków zagranicznych i sporów, wynikłych w postępowaniu działowym, prowadzonym w drodze incydentalnej,
- b) od skarg apelacyjnych,
- c) od skarg o uchylenie wyroku (art. 185 i 792 u. p. c.).

Art. 8.

Wpis stosunkowy główny w ilości odpowiadającej połowie wpisu określonego w art. 7 i 10 niniejszej ustawy, pobierany będzie od podań o nadanie aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161^a i 365^a u. p. c.), od postępowania wykonawczego, od podań o nadanie klauzuli egzekucyjnej lub unieważnienie wyroku sądu polubownego.

Art. 9.

Wpis stosunkowy dodatkowy w ilości jednej piątej wpisu głównego pobierany będzie od interwencji niezawierającej samodzielnego żądania, od przypozwania do sprawy osób trzecich, tudzież od wszelkich skarg incydentalnych, z wyjątkiem ulegających opłacie wpisu stałego.

Art. 10.

Jeżeli wartość powództwa lub jego części w chwili wytoczenia nie da się ściśle określić, lub wogóle oszacowaniu na pieniądze nie ulega, wpis

główny od nieokreślonej części powództwa oznaczy początkowo w sądzie okręgowym przewodniczący sądu w ilości od 30 do 700 złotych, a w sądach grodzkich — sędzia w ilości od 3 do 30 złotych. O oznaczeniu ilości przypadającego do uiszczenia wpisu sąd zawiadomi powoda, któremu służyć będzie prawo odwołania się do kompletu sądzącego w terminie 7-dniowym. Ostateczna suma przypadających od stron wpisów określona będzie przez sąd przy wydaniu decyzji lub wyroku, przyczem zaliczone będą pierwiastkowo uiszczone wpisy.

Art. 11.

Przy pobieraniu wpisów od opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu, od skargi apelacyjnej, od skarg o uchylenie wyroków i od skarg incydentalnych — za podstawę do obliczenia przyjęta będzie nie początkowa wartość powództwa, lecz wartość przedmiotu sporu.

Art. 12.

Groszowe końcówki opłat, obliczonych według stopy procentowej, przewidzianej w niniejszej ustawie, nie podzielne przez dziesięć, zaokrągla się wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej.

Art. 13.

Suma wpisu głównego lub dodatkowego w każdym wypadku nie może wynosić mniej aniżeli 2 złote w sądach grodzkich, a 10 złotych w sądach okręgowych. Od skarg zaś o uchylenie wyroków, niezależnie od kaucji, suma wpisu głównego lub dodatkowego nie może wynosić mniej niż 25 złotych w sprawach, ulegających właściwości sądów grodzkich i 100 złotych w sprawach ulegających właściwości sądów okręgowych.

Art. 13.

Za podział wyegzekwowanych sum (art. 1214 i 1592 u. p. c.) pobrany będzie wpis stosunkowy w wysokości 1/4 wpisu, określonego w art. 7, od ogólnej sumy, przypadającej do podziału pomiędzy wierzycieli; wpis ten potrącony będzie z sumy, ulegającej podziałowi.

Art. 14.

Jeżeli przed wydaniem wyroku strony nie później niż na pierwszym posiedzeniu sądu zawrą układ pojednawczy, albo zgłoszą wniosek umorzenia na zawsze postępowania — będzie im zwrócona połowa wpisów, uiszczonych przez nie za tę instancję, w której zawarto układ pojednawczy, lub zgłoszono wniosek umorzenia postępowania. Również ulega zwrotowi połowa wpisu w razie odmowy nadania aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161^a, art. 365^a u. p. c.). Wpis od ewentualnego powództwa wzajemnego w razie oddalenia powództwa głównego i nierozpatrzenia wskutek tego powództwa wzajemnego ulega zwrotowi.

Art. 15.

Wpis stały pobierany będzie:

- 1) w ilości 30 złotych;
    - od działów prowadzonych w drodze incydentalnej, od zatwierdzenia testamentów (art. 1050 i nast. 1 cz. X t. ros. zb. pr.),
    - od zatwierdzenia praw do spadku (art. 1408 u. p. c.; art. 1239 i nast. 1 cz. X tom ros. zb. pr.),
    - od przyznania prawa własności na zasadzie przedawnienia (art. 533, 1 cz. X tom ros. zb. pr.),
    - od wykupu majątków rodowych (art. 1346 i nast. 1 cz. X tom ros. zb. pr., art. 1438 u. p. c.),
    - od podań o zatwierdzenie lub unieważnienie licytacji nieruchomości,
    - od podań o odroczenie wypłat i o otwarcie postępowania układowego (art. 3, 12 i 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości, Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 20) oraz od skarg, wymienionych w art. 24, 42 ust. 1, 63 i 65 tegoż rozporządzenia;
  - 2) w ilości 8 złotych,
    - od każdego podania rozpoczynającego postępowanie sądowe niepodlegającego opłacie wpisu stosunkowego, lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej — w sprawach, należących do właściwości sądów okręgowych,
    - od podań, wymienionych w art. 1, 7, 12 ustawy z dnia 26 lipca 1919 roku o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 406) i
    - od sprzeciwów osób trzecich, przewidzianych w art. 15 tejże ustawy;
  - 3) w ilości 3 złotych,
    - od każdego podania rozpoczynającego postępowanie sądowe niepodlegającego opłacie wpisu stosunkowego, lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej — w sprawach, należących do właściwości sądów grodzkich.
- Skargi członków rad familijnych na decyzje tych rad wolne będą od opłaty.

Art. 16.

Wpis stały w tej samej ilości (30 złotych, 8 złotych i 3 złote) pobierany będzie od skarg incydentalnych w przedmiotach wymienionych w poprzednim (15) artykule, a od skarg o uchylenie wyroków w tych przedmiotach wpis wynosić będzie najmniej 15 złotych, niezależnie od kaucji kasacyjnej, przewidzianej w art. 186, 190 i 800 ustawy postępowania cywilnego, w brzmieniu, nadanem im rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 380).

Art. 17.

Wpisy opłacane będą przy złożeniu podania rozpoczynającego postępowanie, stanowiące podstawę do pobierania wpisu, oprócz wydatków przewidzianych w art. 10 niniejszej ustawy.

Art. 18.

W razie zwrotu podania lub skargi (art. 53, 54^a, 54^b, 164^a, 266, 267, 269, 270, 755, 756 i 801 u. p. c.) już po opłaceniu wpisu, lub w razie opłacenia wpi-

su w sumie większej niż należało, oraz w razie cofnięcia przez stronę podania lub skargi przed nadaniem im biegu — wnoszący podanie lub skargę będzie miał na żądanie zwrócony cały wpis, względnie jego nadwyżkę. Oprócz powyższych wypadków oraz wypadku, przewidzianego w art. 14, wpisy zwrotowi nie ulegają.

Art. 19.

Jeżeli po zwróceniu podania lub skargi, lecz przed zwrotem wpisu, wniesione będą powtórnie w tym samym przedmiocie podanie lub skarga, zaliczony zostanie co do nich wpis pierwotnie wpłacony.

Oddział III.

O opłacie od podań i załączników.

Art. 20.

Od wszelkich podań, wnoszonych do sądów, tudzież do urzędników sądowych, oprócz podań podlegających opłacie wpisu stosunkowego lub stałego, pobierana będzie opłata:

- a) w toku postępowania przed sądami grodzkimi — w ilości 50 groszy,
- b) w toku postępowania przed wszystkimi innymi sądami — w ilości 3 złotych.

Od każdego załącznika do pisma lub protokołu, złożonego przez stronę w sądzie, pobiera się opłatę w wysokości 50 groszy.

Od opłaty od podań i załączników wolne są:

- a) odpisy pism i egzemplarze, składane przez strony z przeznaczeniem dla strony przeciwnej;
- b) pisma i wnioski do protokołu, składane przez świadków, biegłych, tłumaczy i osoby trzecie, wezwane do złożenia dokumentów;
- c) pisma sądu polubownego lub sędziów polubownych;
- d) podania o zwrot wpisu;
- e) pisma stron, zawierające wyłącznie wskazanie miejsca zamieszkania lub zawiadomienie o śmierci osób, biorących udział w sprawie.

Oddział IIIa.

O opłacie od wezwań.

Art. 20¹.

Od każdego wezwania i zawiadomienia, z wyjątkiem wypadków, wskazanych w art. 307 i 308 u. p. c., oraz wypadku, kiedy strona zrzekła się doręczenia sobie wezwania lub zawiadomienia tak w sądach grodzkich, jak i w sądach wyższych, pobierana będzie opłata.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi wysokość opłaty, sposób jej uiszczenia oraz sposób zużycia sum, uzyskanych z tej opłaty.

Oddział IV.

O opłacie kancelaryjnej.

Art. 21.

Od wszelkiego rodzaju dokumentów, wydanych stronom na ich żądanie przez sądy i urzędników są-

dowych (prócz notariuszów), od tytułów wykonawczych, odpisów, zaświadczeń i t. p. pobierana będzie opłata kancelaryjna: w toku postępowania przed sądami grodzkimi po 50 groszy, a w toku postępowania przed wszystkimi innymi sądami po 1 złotym od każdej strony arkusza, licząc każde 25 wierszy za stronę. Każda rozpoczęta strona liczy się za całą. Od tytułów wykonawczych i dokumentów, wydawanych przez pisarzy hipotecznych opłata powyższa liczy się najmniej, jak za cały arkusz. Jeżeli pismo sporządzone jest w obcym języku, opłatę pobiera się w podwójnej wysokości.

Oddział V.

O kosztach postępowania w sprawie.

Art. 22.

Na wydrukowanie ogłoszeń w wypadkach przez prawo przewidzianych, strona obowiązana będzie złożyć odpowiednią sumę, oraz opłatę na przesłanie tej sumy do miejsca przeznaczenia.

Art. 23.

Sędziowie i inni urzędnicy sądowi delegowani poza miejscowość, w której urzędują celem dokonania wizji sądowej, przesłuchania świadków i innych czynności, będą mieli zwrócone koszty podróży w obie strony i wypłacone diety.

Art. 24.

Wynagrodzenie biegłych wyznaczone będzie na ich żądanie przez sąd stosownie do przepisów, zawartych w art. 529 i 530 ust. post. cyw., niezależnie od kosztów sporządzenia ekspertyzy.

Art. 25.

Wynagrodzenie świadków za oderwanie ich od zajęć wyznaczone będzie według zasad, wskazanych w art. 407 i 408 u. p. c. w ilości od 0,5 do 10 złotych za każdą dobę.

Art. 26.

Duchowni wszelkich wyznań wzywani przez sąd w celu odebrania przysięgi, niezależnie od tego czy przysięga doszła do skutku, otrzymują za stawiennictwo wynagrodzenie w wysokości według uznania sądu od 1 do 2 złotych od każdej sprawy.

Art. 27.

Biegli, świadkowie i duchowni wzywani poza obręb miejscowości, w której zamieszkują, oprócz wynagrodzenia, w poprzednich (24, 25 i 26) artykułach zapewnionego, mają prawo do zwrotu kosztów podróży w wysokości określonej przez sąd.

Art. 28.

Koszty postępowania powinny być złożone zgóry w całości, lub jeśli nie będzie można ściślej ich określić — pod postacią oznaczonej przez sąd zaliczki, przez tę stronę, na żądanie której sprawdzenie dowodów zarządzone zostało. Jeżeli zaś sprawdze-

nie to sąd nakaże z urzędu lub na żądanie obu stron, wówczas należną kwotę powinny złożyć obie strony po połowie.

Art. 29.

Wynagrodzenie komorników i woźnych sądowych wyznaczone będzie według specjalnej taksy.

Art. 30.

Wynagrodzenie dla strony wygrywającej od strony przegrywającej za prowadzenie sprawy oznaczone będzie w ilości przewidzianej w taksie dla adwokatów. O ile jednak strona nie będzie miała w sądzie adwokata, służyć jej będzie prawo do połowy tego wynagrodzenia.

Oddział VI.

O zwrocie kosztów sądowych.

Art. 31.

Strona przegrywająca obowiązana będzie na żądanie strony wygrywającej zwrócić jej wszystkie koszty sądowe i prócz tego wynagrodzić ją za prowadzenie sprawy (art. 30).

Art. 32.

W razie umorzenia sprawy: a) przez sąd z urzędu w wypadkach przewidzianych w ust. 4 i 5 art. 53 i ust. 1 i 2 art. 584 ust. post. cyw., b) na żądanie pozwanego w wypadkach przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 art. 69 i ust. 1, 2 i 3 art. 571 ust. post. cyw. i c) wskutek zrzeczenia się przez powoda powództwa — powód obowiązany będzie na żądanie pozwanego zwrócić mu koszty sądowe i wynagrodzić go za prowadzenie sprawy w stosunku jednej czwartej części wynagrodzenia bądź za pierwszą instancję, jeżeli sprawa umorzona będzie w tej instancji, bądź za dwie instancje, jeżeli sprawę umorzy instancja apelacyjna, lub jeżeli instancja ta zatwierdzi umarżającą decyzję pierwszej instancji. W razie umorzenia postępowania drugiej instancji, wskutek zrzeczenia się przez stronę skargi apelacyjnej, apelujący obowiązany będzie na żądanie strony przeciwnej, niezależnie od kosztów i wynagrodzenia przysądzonych za pierwszą instancję, zwrócić jej koszty sądowe drugiej instancji i wynagrodzić ją za prowadzenie sprawy w stosunku jednej czwartej części wynagrodzenia za drugą instancję.

Art. 33.

Jeśli wyrok zapadnie w części na korzyść jednej, a w części na korzyść drugiej strony, sąd orzeka stosownie do uwzględnionych i odrzuconych żądań, czy która z nich i w jakim stopniu ma prawo do wynagrodzenia za koszty sądowe.

Art. 34.

Wynagrodzenie za koszty sądowe w sprawie, do której kilka osób wpływa, określone będzie przez sąd odpowiednio do tego, czego która z nich żądała, lub przeciwko czemu spór czyniła.

Dział II.

O opłatach w postępowaniu hipotecznem.

Art. 35.

Od każdej projektowanej do wykazu hipotecznego treści pobierana będzie opłata hipoteczna stała lub stosunkowa.

Art. 36.

Opłata stała w wysokości 5 zł pobierana będzie od każdej treści, której przedmiotem jest wpis praw następujących: 1) prawa własności nieruchomości, 2) praw, opierających się wyłącznie na spadku, zapisie lub darowiźnie, 3) prawa, którego wartość pieniężna nie da się oznaczyć, 4) kaucji. Taką opłatą stałą pobierana będzie również od treści, dotyczących ostrzeżeń, hipotek sądowych, prawnych, wpisów, związanych z egzekucją, i wykreśleń.

Art. 37.

Od treści, niewymienionych w art. 36, pobierana będzie opłata stosunkowa w wysokości 1/3% od wartości. Wartość ustala się w kwocie, która jest podstawą wymiaru opłaty stemplowej od czynności prawnej, z której wynika prawo, będące przedmiotem treści.

Art. 38.

Jeśli treść podlegająca opłacie stosunkowej projektuje się do kilku miejsc tego samego wykazu hipotecznego, lub nawet do różnych wykazów hipotecznych — pobierane będą od niej opłaty: stosunkowa raz jeden, a pozatem stała.

Art. 39.

Opłata stosunkowa nie może wynosić mniej aniżeli 5 zł; wogóle zaś, jeżeli przy obliczeniu suma opłaty wypadnie w ułamkach złotego, należy stosować zasady obliczania wyłuszczone w art. 12.

Art. 40.

Opłata hipoteczna od skarg apelacyjnych na decyzje wydziałów hipotecznych przy sądach grodzkich wynosić będzie 8 złotych, przy sądach zaś okręgowych — 30 złotych, od skarg zaś o uchylenie wyroków: — w pierwszym wypadku — 30 złotych, a w drugim — 75 złotych. Do skarg o uchylenie wyroku mają ponadto zastosowanie przepisy art. 186, 190 i 800 ustawy postępowania cywilnego w brzmieniu, nadanem im rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 380).

Art. 41.

Od wszelkich dokumentów, wydawanych przez pisarzy hipotecznych (kopij, świadectw z wykazów i ksiąg hipotecznych i t. p.) opłaty stemplowe pobierane nie będą; dokumenty te podlegać będą opłacie kancelaryjnej, ustanowionej w art. 21 niniejszej ustawy.

Art. 42.

Opłaty od treści, stosunkowe i stałe, pobierać będzie projektujący treść notariusz lub pisarz hipo-

teczny (art. 19 ust. hip. 1818 r.), a opłaty kancelaryjne i opłatę od skarg na decyzje wydziałów hipotecznych — pisarz hipoteczny, z obowiązkiem przelewania tych opłat do właściwych kas sądowych.

Art. 42¹.

Na obszarze, na którym obowiązuje cz. I t. X ros. zb. pr., jeżeli przy pierwiastkowym zaprowadzeniu hipoteki projektowana do wykazu treść dotyczy prawa, które było uprzednio zarejestrowane w rosyjskim rejestrze wieczystym, to od takiej treści opłaty stosunkowej się nie pobiera.

Dział III.

O wyjątkach od przepisów o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i o opłatach w postępowaniu hipotecznym.

Art. 43.

Instytucje państwowe są wolne od uiszczenia wszelkich kosztów sądowych i opłat, wyjąwszy koszty postępowania w sprawie.

Jeżeli sprawa rozstrzygnięta została na korzyść wspomnianych instytucji, wtenczas niezapłacone przez nie koszty i opłaty, a w tej liczbie wpisy, opłaty od podań, wezwań, opłaty kancelaryjne i inne ściągnięte będą z polecenia sądu od strony, która sprawę przegrała.

W razie przegrania procesu przez pomienione instytucje mają zastosowanie art. 31 — 34.

Art. 44.

Od wszelkich kosztów sądowych i opłat hipotecznych:

1) wolni są kuratorowie, wyznaczeni przez sąd do zastępowania strony nieznannej z miejsca pobytu (Dz. Urz. Dep. Spraw. 1917 r. Nr. 1, poz. 5, art. 16);

2) wolne są wszelkie podania i pisma w sprawach o uznanie za zmarłe osób zaginionych (art. 1777 — 1777¹⁰ u. p. c.);

3) wolne są osoby, którym prawo ubogich przez decyzję sądu przyznane zostało. Skargi na decyzje, odmawiające przyznania prawa ubogich, są dopuszczalne.

Art. 45.

Osoby, występujące w roli powoda na zasadzie przepisów o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków, jak również na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu robotników i pracowników, poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków, oraz członków ich rodzin, w przedsiębiorstwach fabrycznych i górniczych i na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków pracowników, majstrów i robotników na drogach żelaznych a także członków ich rodzin, — korzystają z prawa ubogich bez potrzeby przyznania im tego prawa przez sąd.

Art. 46.

Osoba, chcąc wyjednać w sprawie prawo ubogich, winna złożyć sądowi, w którym sprawa już się

toczy lub toczyć się ma, zaświadczenie właściwej władzy gminnej, policyjnej lub swej zwierzchności służbowej, iż nie posiada środków na prowadzenie sprawy. Zaświadczenie powinno obejmować dokładne dane o jej majątku, dochodach i położeniu rodzinnym. Sądy pokoju mogą przyznawać prawo ubogich i bez takich zaświadczeń.

Art. 47.

Sąd może odmówić przyznania prawa ubogich, jeśli żądanie, stanowiące przedmiot sprawy, dla której prawo ma być przyznane, będzie jawnie bezzasadne.

Art. 48.

Winny podania nierzetelnych wiadomości co do swego stanu majątkowego ulegnie karze przewidzianej w art. 161 kod. kar. z r. 1903; winny zaś wydania nierzetelnego w tej mierze świadectwa ulegnie karze przewidzianej w art. 667 tegoż kodeksu.

Art. 49.

Całe postępowanie o uzyskanie prawa ubogich wolne jest od wszelkich kosztów sądowych, a podanie o wydanie zaświadczeń, wymienionych w art. 46, jak również same zaświadczenia wolne są od opłat stemplowych.

Art. 50.

Prawo ubogich służyć będzie do tej tylko sprawy, w której zostało przyznane i tylko do czasu, dopóki zmiana w stanie majątkowym osoby, której to prawo przyznane zostało, nie umożliwi jej uiszczenia kosztów.

Art. 51.

Za stronę, która korzysta z prawa ubogich, koszty postępowania w sprawie (art. 22 — 29), pokryte będą z funduszu Skarbu Państwa.

Art. 52.

Przy rozstrzygnięciu sprawy na korzyść strony, której zostało przyznane prawo ubogich, pokryte za nią koszty postępowania w sprawie, jak również niezapłacone przez nią wpisy, opłaty od podań, wezwań, tudzież opłaty kancelaryjne i hipoteczne — ściągnięte będą z polecenia sądu albo z majątku stronie tej przysądzonego, albo od strony, która sprawę przegrała.

Art. 53.

Przyznanie stronie prawa ubogich nie zwalnia jej od obowiązku zwrócenia kosztów sądowych stronie wygrywającej.

Dział IV.

O opłatach w postępowaniu upadłościowym i w postępowaniu zapobiegawczem upadłości.

Art. 54.

Opłaty w postępowaniu upadłościowym są:

- 1) wpis stały,
- 2) opłata stosunkowa i

3) opłata kancelaryjna.
Zadne inne opłaty w postępowaniu upadłościowym pobierane nie będą.

Art. 55.

Wpis stały pobierany będzie:

- a) w ilości 50 złotych,
od podań wierzycieli o ogłoszenie upadłości,
od opozycji wierzycieli przeciw wyrokowi,
ogłaszającemu upadłość,
od wszelkich skarg, zakładanych przez wierzycieli do wyższych instancyj;
- b) w ilości 200 złotych,
od żądania przywrócenia do czci kupieckiej
(art. 604 kod. handl.).

Art. 56.

Opłata stosunkowa potrącona będzie przez zarząd masy w ilości, określonej w art. 7, od ogólnej sumy, przypadającej do podziału pomiędzy wierzycieli według każdego planu działowego (art. 558 i 561 kod. handl.) i przelewana będzie do kasy sądowej.

Art. 57.

W razie zawarcia układu pomiędzy upadłym i wierzycielami (art. 519 i nast. kod. handl.) opłata stosunkowa pobierana będzie w połowie od sumy, która ma być wypłacona na mocy układu sprawdzonym wierzycielom. W tym wypadku opłata stosunkowa ściągnięta będzie z polecenia sądu od upadłego po zatwierdzeniu układu. Majątek, księgi, papiery i rzeczy upadłego (art. 525 kod. handl.) będą mu wydane dopiero po uiszczeniu tej opłaty.

Art. 58.

Opłata kancelaryjna pobierana będzie w postępowaniu upadłościowym według zasad wyłuszczonej w art. 21 niniejszej ustawy. Upadły jednak wolny jest od tej opłaty.

Art. 59.

Przepisy art. 3, 4, 17, 18, 20 i 39 niniejszej ustawy mają zastosowanie i przy opłatach w postępowaniu upadłościowym. Upadły jednak i dłużnik w postępowaniu zapobiegawczym i układowym są wolni od opłat przewidzianych w art. 20.

Art. 59¹.

Za postępowanie zapobiegawcze pobiera się opłatę:

- 1) w razie uchylenia odroczenia wypłat z powodu zawarcia układu zapobiegawczego — w wysokości dwóch dziesiątych wpisu stosunkowego;
- 2) w razie uchylenia odroczenia wypłat z innych przyczyn w wysokości jednej dziesiątej wpisu stosunkowego.

Przy obliczeniu opłaty będzie brana pod uwagę suma, która ma być wypłacona sprawdzonym wierzycielom na mocy układu.

Dział V.

O opłatach w sprawach karnych.

Art. 60.

Wyrok skazujący w sprawie karnej pociąga za sobą obowiązek uiszczenia przez każdego skazanego opłaty sądowej, w zależności od wymierzonej mu kary według przepisów następujących.

Art. 61.

Skazany w pierwszej instancji obowiązany będzie, tytułem kosztów sądowych, uiszczyć w razie skazania na karę pozbawienia wolności na termin nie dłuższy niż:

1 miesiąc	.	.	.	.	.	5 złotych
3 "	.	.	.	.	.	10 "
6 "	.	.	.	.	.	20 "
1 rok	.	.	.	.	.	40 "
2 lata	.	.	.	.	.	80 "
4 "	.	.	.	.	.	160 "
6 "	.	.	.	.	.	320 "

w razie skazania na karę cięższą — 600 złotych.

Art. 62.

Skazany w pierwszej instancji na grzywnę, względnie karę pieniężną, obowiązany będzie, tytułem tychże kosztów sądowych uiszczyć 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny, względnie kary pieniężnej względnie od obu tych kwot; w każdym razie nie mniej aniżeli 0,5 złotego.

Art. 63.

Jeśli skazanie na grzywnę, względnie karę pieniężną, nastąpi łącznie z karą pozbawienia wolności, pobrane będą obie przewidziane w poprzednich artykułach (61 i 62) opłaty.

Art. 64.

Jeśli orzeczona zostanie grzywna, a kara pozbawienia wolności wyznaczona zostanie tylko na wypadek niemożności ściągnięcia tejże — opłata pobrana będzie według art. 62 od grzywny.

Art. 64¹.

Skazanym jednym lub kilkoma wyrokami na zasadzie przepisów o zbiegu przestępstw wymierzona będzie opłata stosownie do kary łącznie orzeczonej, przy czym ewentualnie uiszczone opłaty sądowe zaliczone będą na poczet opłaty na tej zasadzie orzeczonej.

Art. 65.

Za instancję apelacyjną pobierana będzie połowa opłaty należnej za pierwszą instancję, opłaty zaś w Sądzie Najwyższym, jako w sądzie III-ej instancji, pobierane będą w takiej samej wysokości, jak przewidziane dla pierwszej instancji. Sądy wyższych instancyj, w razie zmiany wyroków sądów niższych, określać będą opłaty za całe postępowanie, według zasad wyżej wyłuszczonej.

Art. 66.

Wysokość przypadającej od skazanego opłaty sądowej oznaczać będzie sąd w wyroku skazującym. Opłata ściągana będzie z polecenia sądu z majątku skazanego.

Art. 67.

W sprawach z prywatnego oskarżenia, w razie wyroku uniewinniającego, opłatę sądową w ilości 3 złotych do 100 złotych w pierwszej instancji obowiązany będzie uiszczyć oskarżyciel prywatny. W tym wypadku mają również zastosowanie art. 65 i 66.

Art. 67¹.

Od powództw cywilnych wytaczanych w sprawach karnych pobiera się wpis ogólny w ilości w art. 7 wskazanej; wpis ten opłaca się przy wejściu sprawy do sądu wyrokującego; samo zameldowanie powództwa cywilnego w postępowaniu wstępem, choćby nawet połączone z jego zabezpieczeniem, nie pociąga jeszcze za sobą obowiązku uiszczenia wpisu. Przy pobieraniu wpisu mają zastosowanie art. 43 — 52.

Art. 68.

Sąd może w wyroku zwolnić skazanego lub oskarżyciela prywatnego od opłaty, jeśli uzna, że uiszczenie jej będzie dla nich zbyt uciążliwe.

Art. 69.

Koszty w sprawach karnych (wynagrodzenie świadków, biegłych, koszty ekspertyzy, ogłoszeń i t. p.) obliczane i ściągane będą według zasad, przewidzianych w odpowiednich artykułach ustawy postępowania karnego. Przepis art. 26 stosowany będzie także w postępowaniu karnem.

Art. 69¹.

Za odpisy wyroków, protokółów i t. p. wydawane powodom cywilnym i oskarżycielom prywatnym, winny być uiszczone opłaty kancelaryjne przewidziane w art. 21.

Dział VI.

O przeznaczeniu kosztów sądowych w sprawach cywilnych oraz opłat w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym i w sprawach karnych.

Art. 70.

Wszystkie koszty sądowe w sprawach, oprócz kosztów postępowania w sprawie, oraz opłaty w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym, zapobiegającym upadłości i w sprawach karnych stanowią dochód Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 71.

Opłaty składane na wydrukowanie ogłoszeń (art. 22) sądy przesyłają wraz z ogłoszeniami do redakcyj wyznaczonych w tym celu wydawnictw.

Art. 72.

Pieniądze składane na delegację sędziów i urzędników sądowych, lub na wezwanie i wynagrodzenie świadków, biegłych i duchownych (art. 23 — 27), wypłacane będą przez sąd według przeznaczenia.

Art. 73.

Pozostałość złożonych przez strony pieniędzy będzie im na żądanie zwracana.

Dział VII.

O opłatach w sprawach ogólnych.

Art. 74.

Do podań i świadectw urzędowych w sprawach nieobjętych art. 1 — 73, stosowane będą art. 140, 142 — 145, 148 — 154, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notariuszów.

Przepisy przechodnie.

§ 1.

W sprawach, które się rozpoczęły we wszelkich sądach rosyjskich, obywatelskich i okupacyjnych, opłaty pobierane będą według zasad niniejszej ustawy dopiero od czynności, wynikłych po przejęciu tych spraw przez sądy polskie.